

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра української літератури

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента
ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

підготовки бакалавра

спеціальності 103 Науки про Землю

освітньо-професійної програми Гідрологія

Луцьк – 2023

Силабус нормативного освітнього компонента Творчий феномен Лесі Українки підготовки бакалавра, галузі знань 10 Природничі науки спеціальності 103 Науки про Землю освітньої програми Гідрологія.

Розробник: к.філол.н., ст. викл. кафедри української літератури Радько А. В.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: Забокрицька М. Р.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української літератури

протокол № 1 від 31.08.2023р.

Завідувач кафедри:

Яручик В. П.

I. ОПИС ОСІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	10 – Природничі науки, 103 Науки про Землю, Гідрологія, Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 60/2		Рік навчання – 1
		Семестр – 1
		Лекції – 18 год.
		Практичні (семінари) –
ІНДЗ: немає		Самостійна робота – 38 год.
		Консультації – 4 год.
Мова навчання	Форма контролю: <u>залік</u>	
	Українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Радько Антоніна Володимирівна

Науковий ступінь кандидат філологічних наук

Вчене звання -

Посада старший викладач

Контактна інформація тел.: 0506469974; ел. пошта: antonina5@ukr.net

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

3.1. Анотація освітнього компонента.

Леся Українка (Лариса Петрівна Косач-Квітка) - виняткова, незвичайна постать української нації. Життєвий і творчий шлях письменниці репрезентує її високоосвідченість, інтелігентність, європейськість. Кожен геній потребує «не звеличення, а розуміння його джерел і святинь». Волинський національний університет імені Лесі Українки не лише носить ім'я своєї землячки, а також навчає, формує і виховує студентів на досвіді та творчості Лесі Українки, літературної династії Драгоманових-Косачів.

Курс Творчий феномен Лесі Українки передбачає вивчення життєвої та творчої біографії письменниці, креативного та інтелектуального потенціалу роду Драгоманових-Косачів, увиразнення громадсько-політичного та літературно-мистецького оточення (з урахуванням нових наукових і архівних матеріалів), естетичний та суспільно-історичний контексти творчості. Водночас акумулює реалізацію основних цілей забезпечення якості вищої освіти: бути критичним та самокритичним, відповідальним, добросовісним, незалежним, вимогливим, уміти зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

предметної області та ін.

3.2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета курсу - представити життєтворчість Лесі Українки в історичному, культурологічному, суспільному, психологічному контекстах; через пізнання досвіду й успішної самореалізації Лариси Косач-Квітки (людини, мислительки, громадської діячки) спонукати здобувачів освіти до саморозвитку й успішної самореалізації.

Основними завданнями вивчення ОК є:

-простежити становлення естетичних, культурно-мистецьких, громадсько-політичних поглядів Лесі Українки в контексті епохи;

-з'ясувати мотиваційну роль родини Драгоманових-Косачів у формуванні естетичних поглядів письменниці;

-проаналізувати творчі взаємини Лесі Українки із сучасниками;

-осмислити особистісний і творчий феномен письменниці на матеріалі її художніх текстів, епістолярю, критично-публіцистичної спадщини та мемуаристики про неї;

-спонукати до критичного мислення, вміння узагальнювати й синтезувати факти з творчої біографії Лесі Українки і подій національного та інтернаціонального масштабів.

-актуалізувати важливість творчої спадщини письменниці на сучасному етапі розбудови української нації та держави.

3.3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Мета й завдання вивчення курсу реалізується через формування таких компетентностей:

Інтегральна

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій і методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умови недостатності інформації.

Загальні

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

3.5. Структура освітнього компонента.

Назвизмістовихмодулів і тем	Кількість годин					Форма контролю / бали
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Лабор.	Сам.роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1.						
Етапи життєвого та творчого шляху Лариси Петрівни Косач-Квітки - Лесі Українки						
Тема 1. Леся Українка: віхи життя і творчості.	13	4		8	1	
Тема 2. Літературне сузір'я Косачівської родини.	11	2		8	1	
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі Косачів.	9	2		7		
Разом за модулем 1	33	8		23	2	
Змістовий модуль 2.						
ТворчістьЛесіУкраїнки (модерне спрямування творчості, місце Лесі Українки у світовій культурній спадщині, багатожанровістьтворчості - поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади, епістолярій).						
Тема 3. Тематичне і жанрове розмаїття творчості Лесі Українки.	9	4		5		
Тема 4.Новаторство драматургії.	8	2		5	1	
Тема 5. Леся Українка - сучасна і актуальна. Місце письменниці у світовій культурній спадщині.	10	4		5	1	
Разом за модулем 2	27	10		15	2	
Усього годин	60	18		38	4	

Завдання для самостійного опрацювання.

	Тема	Кількість годин
1	1. Ознайомитися з працею О. Косач-Кривинюк «Леся Українка. Хронологія життя і творчості». Луцьк, 2010.	4
2	1. Ознайомитися з працею Денисюка І., Скрипки Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів, 1999. 2. Прочитати художні тексти: збірка «На крилах пісень» Лесі Українки (на вибір).	5
3	1. Ознайомитися з книгами: Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. (Київ - Нью-Йорк, 2016), Т. 2.(Нью-Йорк- Львів, 2021). 2. Прочитати художні тексти: збірка «Думи і мрії»Лесі Українки, збірка «Відгуки» (на вибір).	4
4	1. Ознайомитися з дослідженнями: Т. Скрипки: Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 1. (Нью-Йорк- Київ, 2005); Т. 2. (Нью-Йорк- Київ, 2015). Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 2. Нью-Йорк-Київ, 2015. 2. Ознайомлення з фольклорними записами Лесі Українки і Климента Квітки (на вибір)	5
5	1. Прочитати дослідження О. Забужко “Notredamed'Ukraine: Українка в конфлікті міфології”. Київ, 2007.(на вибір). 2. Прочитати драматичну поему «Одержима» Лесі Українки	5
6	Прочитати драматичну поему «Бояриня» Лесі Українки	4
7	Прочитати оповідання: «Приязнь (З життя волинського Полісся)», «Школа», «Одинак» Лесі Українки	4
8	Ознайомитися з книгою Мірошниченко Л. «Леся Українка. Життя і тексти», Київ, 2011. Прочитати драматичну поему «На полі крові» Лесі Українки	4
9	Ознайомитися з інтерактивною картою подорожей Лесі Українки https://lesya-ukrainka.localhistory.org.ua/?fbclid=IwAR34297QUROhuDXrIUvZEPu8bIKwEAI2paCatdIPp4SF2UNVs6UdYMP6oY0 Прочитати поезії «Дим», «Сон», «Весна в Єгипті», «Подорож до моря» та ін.	3
Всього годин		38

IV. Політика оцінювання

Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Відвідування лекцій можливе на вибірковій основі (наприклад, за програмою вільного відвідування). Здобувач повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про запобігання та виявлення академічного

плагиату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки», що розміщуються на сайті університету за посиланням: <https://ra.eenu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом, розкладом занять та розкладом заліково-екзаменаційного процесу.

Розподіл балів за формою контролю

										Модульний контроль (мах = 100 балів)
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Тести	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	100	

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 - 100	Відмінно
82 - 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 - 59	Незадовільно

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – залік (комп'ютерне тестування).

VI. Питання до заліку.

Повний перелік тестових завдань до заліку за посиланням: http://cit.eenu.edu.ua/?page_id=185

(Бази тестових завдань)

<http://cit.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/TEST18-006.pdf>

VII. Рекомендована література

1. Агеева В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. Київ : Либідь, 1999. С. 6-20; 217-234.
2. Бетко І. Біблія як джерело ідей у творчості Лесі Українки (Проблемний огляд). Слово і Час. 1991. № 3. С. 28-36.
3. Данилюк-Терещук Т. Народні пісні до танцю в записках Лесі Українки Електронний ресурс. Режим доступу : <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies.html>

4. Данилюк-Терещук Т. Поетичні присвяти Олени Пчілки. Волинь філологічна: текст і контекст. Олена Пчілка в літературному процесі порубіжжя. Вип. 28. Луцьк, 2019. С. 76-88. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/article/view/86>
5. Данилюк-Терещук Т. Спогади Олени Пчілки як історико-культурне джерело. Волинь філологічна: текст і контекст. Портрет кафедри української літератури. Вип. Луцьк, 2011. С. 109-122. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://www.esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/7294/1/17.pdf>
6. Денисюк І. Драгоманови – Косачі в інтелектуальному житті України (питання династичного вивчення діячів культури. Літературознавчі та фольклористичні праці: у 3 т., 4 кн. Львів : [Львівський національний університет ім. І. Франка], 2005. Кн. 1. С. 165-167.
7. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес, 1999. 280 с. Електронний ресурс. Режим доступу:<https://www.t-skrypka.name/LUkraine/Gnizdo/Photos.html>
8. Диба А. «Українська Плеяда – найкраща, найталановитіша дитина Старої (Київської) громади». *Леся Українка і сучасність*. Зб. наук. праць. Т.4. Кн. 1. Луцьк : РВВ «Вежа», 2007. С. 295 – 320.
9. Донцов Д. Мати Лесі Українки (Олена Пчілка). Дві літератури нашої доби. Львів: Просвіта, 1991. С. 154-175.
10. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк: РВВ «Вежа», 2006. 40 с.
11. Жарких М. Енциклопедія життя та творчості Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://www.l-ukrainka.name/>
12. Жулинський М. Традиція національного і європейського розвитку кінця ХІХ – початку ХХ століття та ідейно-естетичні пошуки української літератури 20-х років. Заявити про себе культурою. Київ: Генеза, 2001. С. 201-217.
13. Забужко О. Notre Dame D'Ukraine : Українка в конфлікті міфологій. Київ: Факт, 2007. С. 291-342.
14. Моклиця М. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму). Луцьк, 2001. С. 8-96; 188-211.
15. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип. 2011. 246 с.
Режим доступу:https://chtyvo.org.ua/authors/Miroshnychenko_Larysa/Lesia_Ukrainka_Zhyttia_i_teksty/
16. Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. Нью-Йорк, 1970. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/Kryvynjuk.html>
17. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури : [Леся Українка]. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 2-7.
18. Крук О. Вплив М. Драгоманова на формування суспільно-політичних поглядів поетеси. *Дивослово*. 1996. № 2. С. 3-8.
19. Кузьминець Ю. Історичні погляди Лесі Українки. Пам'ять століть. *Дивослово*. 1999. № 3. С. 137-148.

20. Романов С. «Стародавня історія східних народів» і поезія Лесі Українки на єгипетські теми. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/EgyptPoetry.html>
21. Романов С. «Голос однієї російської ув'язненої»(драматична поема Лесі Українки «Бояриня»). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/PrisonersLetter.htm>
22. Савчук В. Погляди Лесі Українки на проблему “недержавного чоловіка” (на матеріалі листів письменниці до М. Кривинюка та Ф. Волховського. *Леся Українка і сучасність*. Т. IV, Кн. 1. Луцьк, 2007. С. 257-265.
23. Сверстюк Є. Міт Лесі Українки. Луцьк : РВВ «Вежа», 2008. 33 с.
24. Скрипка Т. Рід Драгоманових-Косачів: долі й архіви: Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrupka.name/uk/KosachFamily/FatesArchives.html>
25. Скрипка Т. Волинські образки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrupka.name/KosachFamily/VolynObrazky.html>
26. Скрипка Т. Родові садиби Драгоманових-Косачів як культурно-історичний феномен. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrupka.name/KosachFamily/RodoviSadyby/Kolodjzhne.html>
27. Скрипка Т. Останні три місяці у житті Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrupka.name/LUkraine/Last3Month.html>
28. Сташенко Н. До історії публікації та критичних оцінок перших поетичних збірок Лесі Українки. *Леся Українка і сучасність*. Т. 6. Луцьк, 2010. С. 76-86.
29. Сташенко Н. З пам'яті літ: Леся Українка в оцінці і спогадах сучасників. *Науковий вісник ВДУ*. 1999. Ч. 15. С. 71-74.
30. Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Книга III. Нью-Йорк – Київ : Темпора, 2015.
31. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Темпора: Київ –Нью-Йорк, 2016. 368 с.